

Inspel inkomna till Naturvårdsverkets miljöbalksprojekt – 29-30 kapitlen Miljöbalken

Det här dokumentet innehåller de inspel som kommit till Naturvårdsverkets miljöbalksprojekt som berör 29-30 kapitlen i Miljöbalken. Dels har inspelen inkommit genom den webbenkät som låg ute under mars 2015 och dels har inspelen förts in från intervjuer som gjorts.

För mer information om dokumentet och Naturvårdsverkets miljöbalksprojekt, besök projektets hemsida eller kontakta Jenny Jonsson, projektledare för miljöbalksprojektet.

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Rattsinformation/Miljobalken/Naturvardsverkets-miljobalksprojekt/>

jenny.jonsson@naturvardsverket.se

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
Åtalsanmälan kontra föreläggande om upphörande av fortsatt verksamhet.	Verksamhet som är åtalsanmäld fortsätter sin verksamhet. Går det att förelägga verksamheten att förbjuda fortsatt verksamhet? Blir det att se som dubbelbestraffning? Åklagarmyndigheterna ger olika besked.	Tydligare lagstiftning eller vägledning.		
Överträdelser inom kemikalieområdet leder ej till straffpåföljd	Myndigheterna lägger ner mycket tid på att bedöma om en överträdelse som ska anmälas till åklagaren. Det går åt mycket resurser och riskerar att ge bristande lagefterlevnad eftersom påföljden uteblir. Förtroendet för regelsystemet urholkas. Förbjudna ämnen kan komma att fortsätta användas trots att bestämmelserna är tydliga på att så inte får ske.	Man kan tänka sig andra typer av sanktioner, ex. miljöstraffavgifter. I annat fall utbildning av polisen och mer samverkan mellan polis och åklagare. Mer kommunikation mellan tillsynsmyndigheter och åklagare inför anmälan. Användning av företagsbot bör göras känt hos tillsynsmyndigheterna. Problemet behöver belysas genom en utvärdering av strffbestämmelsernas syfte, tillämpning och utfall.		Norge har produktregister på samma sätt som vi, där finns exempel på fall där verksamhetsutövare både fick företagsbot och fick betala vad de tjänat på att inte uppfylla bestämmelsen. Norge kan ha goda exempel på hur reglerna är utformade och hur de tillämpas. Kan finnas andra områden i balken där fler bestämmelser är förknippade med miljöstraffavgift eller man har valt en annan fördelning mellan straffbestämmelser och MSA.

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
Förenklade sanktionsmöjligheter	Idag är det många enklare brister, som inte får någon direkt miljöpåverkan, som ändå ska åtalsanmälas. Åtalet läggs oftast ner och ingen vinner på detta. Det hade varit bättre om det var fler brister som omfattades av miljöstraffavgifter istället, vilket hade gett en snabbare och mer direkt effekt mot verksamhetsutövarna. Idag tror många verksamhetsutövarare att de inte gjort något fel eftersom åtalet läggs ner... Exempel på sådant som skulle kunna innebära sanktionsavgift är alla fall där verksamhetsutövaren inte lämnat in den dokumentation som krävs och/eller inte i rätt tid. Alla andra enklare fall, där det är enkelt för en inspektör att bedöma om lagen har överträtts eller inte (dvs. där lagen är tydlig) skulle kunna medföra en miljöstraffavgift istället för åtalsanmälan. Kort sagt: fler MSA och färre åtalspunkter!	Att ändra en del åtalspunkter så att bristerna istället innebär utdömmande av miljöstraffavgifter.		
Haltande lydelse av 29:5 pkt 1 MB	Av 29:5 pkt 1 a-c MB följer att den som lämnar oriktig uppgift som har betydelse för provning eller tillsyn mm kan dömas för försvårande av miljökontroll. Men av lydelsen innebär det dock inget brott att helt vägra lämna in en viss uppgift, även om detta i övrigt följer kriterierna i lagbestämmelsen. Varför det? Om man ljugar är det straffbart men inte om man vägrar helt, även om t.ex. domstol har dömt att redovisning ska ske av dessa uppgifter. Tillämpningen av lagbestämmelsen haltar därmed.	Bestämmelsen bör utvidgas till att även avse fall där man helt vägrar lämna uppgifter, inte enbart att man lämnar felaktiga uppgifter.		
Bestraffning vid självrättelse	Vid insikt om att verksamheten har överträtt en regel och därpå kontaktar berörd myndighet för att vidta rättelse så blir verksamheten trots det bestraffad. Exempelvis med en miljöstraffavgift eller en åtalsanmälan. Det syftar inte framåt och ger ingen känsla av tron på att verksamheter i grund och botten strävar efter att göra rätt. Skattelagstiftningen har en "trevligare" inställning kring detta och Skatteverket har gjort en rejäl resa kring sin syn på verksamheter som borde kunna	Det borde gå att ha en mildare tolkning som främjar en positivare inställning och en vilja att göra rätt och en tro på att jag som verksamhet vill göra rätt.		

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
	genomsyra tankarna och viljan även med miljöbalken.			
Naturminnen saknar straffbestämmelser	I 29 kap miljöbalken saknas straffbestämmelser för brott mot föreskrifter som meddelats för ett naturminne. Detta är ett problem för tillsynsarbetet när det gäller skador på naturminnen. Motsvarande straffbestämmelser finns för övriga skydd i 7 kap miljöbalken.	Uppdatera straffbestämmelserna i 29 kap så att naturminnen omfattas		Övriga straffbestämmelser för brott mot områdesskydd enligt 7 kap.
Förutsättningarna	Tillsyn bör ligga på 1st-nivå och mer resurser till överklaginstanser. För långa handläggningstider och saknas tillräckliga medel för sanktioner vid överträdelse			
Uddlösa straffbestämmelser kap 29.	Tillsynsmyndigheten är skyldig att åtalsanmäla om gärningen finns beskriven i kap 29. Trots att det finns bevis och ibland även erkännanden uteblir påföljder, vilket gör bestämmelserna uddlösa. Till slut bryr sig verksamhetsutövarna inte så mycket om ifall de bryter mot lagen och åtalsanmälningar prioriteras inte hos tillsynsmyndigheten eller polisen.	Tydlig fördelning av ansvar mellan myndigheter. Tydlighet vad som räknas som miljöbrott. Mer resurser hos polis för miljöbrott. Att överträdelser faktiskt får påföljder så att både verksamhetsutövare och myndigheter tar miljöbrott på allvar.		
Inför fler msa - innehållet och förutsättningarna	åtal fungerar inte, de har inte tillräckligt med resurser eller lagstöd. T.ex. vu som sprider bekämpningsmedel utan tillstånd, inte anmält sanering PCB osv			Msa för cfc, cisterner
Miljösanktionsavgift till flera överträdelser	Om 17 av bostadsbolagets cisterner inte kontrollerats i tid ska då 17x2000 kr dömas ut? Lagstiftningen är otydlig i Förordning (2012:259) om miljösanktionsavgifter 10 kap 4§..	förtydliga om miljösanktionsavgift ska dömas ut för samtliga 17 okontrollerade cisterner.		

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
Eldning, nedgrävning och dumpning av hushållssopor	I vår glesbygdskommun sker fortfarande eget omhändertagande av avfall genom att man eldar avfall ute på gården, gräver ned det eller dumpar det. Reglerna för nedskräpning är tydliga men det är mer otydligt vad som gäller om man eldar eller gräver ned avfallet. Enligt åklagare är det inte någon mening att polisanmäla eldning av sopor eftersom det inte är straffsanktionerat om man inte kan påvisa utsläpp av skadliga ämnen (miljöbrott). Nedskräpningsreglerna gäller för övrigt inte på den egna tomten där allmänheten inte har tillträde eller insyn.	Tydligare regler Möjlighet att bötfälla för eldning/nedgrävning av avfall		
Kort preskriptionstid	Preskriptionstiden för miljöbrott är så kort att åklagare ofta lägger ner undersökningar då det blir svårt att bevisa när brottet skedde inom en 5 års period. I PBL är tiden för svartbygge 10 år. Så en bygglovspflichtig byggnad i strandskyddat område har två olika preskriptionstider i MB resp. PBL.	Harmonisera preskriptionstiden mellan MB och PBL så att bägge sätts till 10 år.		
Miljösanktionsavgift för bristande egenkontroll även för vattenverksamheter	Förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll gäller både miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter. Det är dock bara miljöfarliga verksamheter som kan bli skyldiga att ålägga miljösanktionsavgift för bristande egenkontroll (12 kap. 1-3 §§ förordningen om miljösanktionsavgifter). Det finns ingen anledning till att vattenverksamheter inte ska regleras på motsvarande sätt.	Att brister i egenkontroll för vattenverksamheter blir straffsanktionerat motsvarande för miljöfarliga verksamheter i 12 kap. 1-3 §§ förordningen om miljösanktionsavgifter.		
Åtal läggs ner	Tillsynsmyndigheten skickar in många misstankar om brott som inte leder till åtal.			
miljösanktionsavgifter	Enligt GD för NV vill man att kommunerna arbetar mera förebyggande. Vi inventerar avlopp och har tillsyn på lantbruk. Vi drunknar i MSA. Även MSA i köldmedielagstiftningen har spelat ut sin roll. Vi behöver inte få in köldmedierapporter men borde få in cisternbesiktningsrapporter så vi kan påminna VU.	Om man tar bort lite byråkrati som orsakar tidsödande administration kan man arbeta mer förebyggande och informativt. Om vi inte får in besiktningsprotokoll på cisternbesiktningar kan vi inte påminna och då blir det fler		

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
		MSA.		
Åtalsanmälan för mellanlagring/be arbetning av avfall (jord)	Enligt miljöprövningsförordning (2013:251) 29 kap. 2 § och 10 § så ska man anmäla anläggning för mellanlagring av annat avfall än farligt avfall (mer än 10 ton och mindre än 10 000 ton). Samt ska man anmäla anläggning för mekanisk bearbetning (t.ex. sållning) av annat avfall än farligt avfall (mindre än 10 000 ton) 90.110 C. I kommunen finns många små entreprenadfirmor varav en del har anmält platser för den här typen av verksamhet. Det finns med all säkerhet flera som inte har gjort det. Enligt miljöbalken 29 kap. 4 § första stycket så är detta otillåten miljöverksamhet och ska åtalsanmälas. Vi har i ett par fall åtalsanmält företag för detta. Vi tycker att detta är ohållbart och att det borde finnas en miljöstraffavgift istället. Gränsen för anmälan om mellanlagring av icke farligt avfall enligt punkten ovan är för låg. Idag 10 ton.	En miljöstraffavgift istället för åtalsanmälan.		Miljöstraffavgift för avlopp och värmepumpar om det inte har anmälts.
tandlös köldmedielagstiftning	Den nuvarande köldmedielagstiftningen är tandlös och upplevs inte ändamålsenlig av oss inspektörer. Målet ska vara att minska läckage av köldmedier, men som lagstiftningen ser ut idag går det inte att påverka detta. Förordningen om fluorerade växthusgaser och miljöstraffavgifter har som enda fokus att se till att kontroller utförs i tid och att rapporten kommer in i tid. När rapporterna visar på brister, upprepade läckage m.m. finns väldigt knappt lagstöd för att ställa krav. Vid MSA och andra påtryckningar leder problem och konkurrens i branschen till att entreprenörerna får betala extra avgifter som vi ålägger operatörerna, vilket inte leder till förbättring för de som har rådighet över köldmedieaggregaten. Framför allt lägger man mycket tid på att få in korrekta och kompletta uppgifter för att	En ändamålsenlig lagstiftning med mindre krav på detaljer och mer fokus på faktiska läckage. Och möjlighet att agera vid upprepade problem. Om det dessutom skapades en nationell rapporteringsportal (e-tjänst med krav på att alla fält ska fyllas i) skulle mycket arbete med att kräva in uppgifter minskas. Att på något sätt se till att operatören tar mer ansvar och inte lägger över allt ansvar på den anlitate kylfirman.		

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
	<p>lagstiftningen kräver det. Operatörerna arbetar slappt och inspektörerna tvingas lägga massa tid på att peta i småsaker samtidigt som vi är frustrerade över att inte kunna komma åt köldmedieläckagen. Det leder till att många kommuner prioriterar ned denna tillsyn och därför upplever också verksamheterna att rapporteringen och kontrollerna är meningslösa. Det är dessutom svårt att få stöd från Naturvårdsverket när det är oklarheter i hur lagen ska tolkas, vilket ytterligare signalerar att det är ett nedprioriterat område.</p>			
<p>Farligt avfall svårt att följa upp</p>	<p>Tandlösa regler kring FA. Det finns ingen straffsanktion om man inte har antecknat vem som tar hand om sitt FA. Transportdokument behöver inte sparas. Det är inte straffsanktionerat att transportera eget FA utan tillstånd från länsstyrelsen.</p>	<p>Någon form av påföljd (MSA?) om man inte för anteckningar om farligt avfall eller transporterar eget farligt avfall utan tillstånd.</p>		
<p>Miljöbrott åtalsanmälningar</p>	<p>Problematiken att åtal enligt miljöbalken oftast inte leder till fällande domar. Processen hos polisen med förundersökning och utredning känns inte så prioriterad. Det tar lång tid innan ett beslut kommer vid en åtalsanmälan om miljöbrott. Sämre återkoppling av åklagarna som ibland missar att skicka det slutliga beslutet vid en åtalsanmälan som skickats in. Tas ett ärende upp till domstol och man ska vittna är det svårt att göra ett bra jobb och intryck eftersom det ofta har gått flera år sedan det inträffade och svårt att komma ihåg. Givetvis för man anteckningar vid en åtalsanmälan att gå tillbaka vid en ev. rättegång. Men det allmänna intrycket har man oftast glömt bort och små detaljer kommer man inte ihåg. Högre prioritet önskas för att</p>			

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
	snabbare komma vidare.			
Miljösanktionsavgift - pengar tillfalla kommunen	Miljösanktionsavgifter tillfaller i dagsläget staten via kammarkollegiet. Byggsanktionsavgifterna tillfaller nu kommunen. Frågeställning - varför dessa straffavgifter på miljösidan inte tillfaller kommunen?			
9 kapitlets hantering av hälsoskydd	Det saknas straffsanktioner beträffande hållande av orm utan tillstånd (9:11 MB samt 39 § FMH).			
Se över miljöbalkens straffbestämmelser för mer rättvis behandling, snabbare beslut och mindre belastning av rättssystemet.	Kommuner lägger ner mycket tid och energi på att göra åtalsanmälningar men det är vanligt att rättslig påföljd inte döms ut, tex för att gärningen betraktas som ringa. Det förekommer även att polis och åklagare har inställningen att tillsynsmyndigheterna utifrån ett samhällsekonomiskt perspektiv borde prioritera vilka brott de anmäler, och utesluta "småbrott" för att frigöra resurser hos polis och åklagare. Det är naturligtvis ingen framkomlig väg och tjänstemannen begår precis som JO påpekade i beslut med dnr 1806-2014 ett tjänstefel genom att göra en bedömning av brottsligheten. Situationen pekar dock på ett missförhållande som enligt vår mening skulle gå att lösa genom förändrade sanktioner. Flera av de straffrättsliga bestämmelserna i miljöbalken handlar om anmälningssplikter och för att avgöra om en överträdelse har ägt rum krävs inga avvägningar i det enskilda fallet utan en formell bedömning av omständigheterna är vad som behövs. Det gör att de skulle lämpa sig väl för att beläggas med	Förändrade sanktioner med fokus på miljösanktionsavgifter när inga bedömningar behöver göras.		

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
	miljösanktionsavgifter istället. Vi menar också att det finns regler inom kemikalieområdet och varutillsynen där MSA på samma sätt är lämpligt. Allra bäst vore en översyn av alla straffbestämmelserna.			
Definition av markavvattning	Idag är det syftet som styr definitionen av markavvattning och inte den effekt som grävningen har. En del nu har kommit på det och gräver tex djupare skyddsdikeyn än vad som ryms inom definitionen ramen för skyddsdikeyn. Då de i polisförhör sedan uppger att det inte alls var tanken utan att de bara skulle göra skyddsdikeyn så går det inte att fälla dem för miljöbrott - även om den verksamhet som de utfört är tillståndspliktig och de inte sökt tillstånd.	Att som i vattenutredningen göra alla typ av rensning/skyddsdikning anmälningspliktig är en del i lösningen att förenkla och göra regelverket tydligare. Det är då viktigt att det i svaren på anmälan tydligt framgår maxdjup/bredd för att det sedan inte ska bli tveksamheter om man har utfört rensningen/grävningen på ett korrekt sätt. Gärna med fixpunkt som referens.	Delvis i vattenverksamhetsutredningen	
otydliga straffbestämmelser gränsöverskridande avfallstransporter	Många sändningar som beläggs med exportförbud går inte att driva rättsligt. Det är svårare att driva ärenden i Sverig än i flera andra medlemsstater. Avfallsförordningen är på EU-nivå och i den står det att det ska finnas avskräkande straff. Straffbestämmelserna finns i både smugglingslagen och miljöbalken.	Tydligare lagstiftning. Tydligare gränsdragning mellan smugglingslagen och miljöbalken. Tydligare gränsdragning mellan förberedelse, försök och	Exempelvis i en skrivelse från Åklagarmyndigheten till miljödepartementet.	Jämförelser med andra medlemsstater i EU.

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
		fullbordat brott.		
Straffsanktioner	Ett flertal straffsanktioner innebär åtalsanmälan, vilket vi inte tycker fungerar då de flesta åtal läggs ner. Miljösanktionsavgift upplevs som en bättre straffsanktion.			
Avfallsförordning (2011:927)	Inför straffbestämmelser för överträdelse av 45§. Straffbestämmelsen bör avse både eldning och nedgrävning och oavsett var i kommunen det är. Nu finns bara miljösanktionsavgift för att gräva ned avfall inom detaljplanlagt område och endast 1000kr.			
Miljösanktionsavgift	Miljösanktionsavgifterna är alldeles för låga. Företagen tjänar mer på att i vissa fall bryta mot lagstiftningen och ta miljösanktionsavgiften, då avgiften ändå är så låg. Detta resulterar i att miljösanktionsavgiften inte får den effekt som avses. För tillsynsmyndighetens del så finns det inget incitament att besluta om miljösanktionsavgift. Detta beror ofta på att tillsynsmyndigheten vet att avgiften är för låg för att företaget ska dra sig för att göra så igen eller att det ska bli en kännbar effekt. Att besluta om miljösanktionsavgift tar dessutom tid och resurser från tillsynsmyndigheten och blir dessutom en kostnad för handläggningen då intäkten tillfaller staten.	Högre miljösanktionsavgifter eller avgifter som baseras på företagets omsättning eller liknande. Då blir det en mer kännbar effekt för större företag. Att miljösanktionsavgiften eller i alla fall en liten del tillfaller tillsynsmyndigheten. Minska på byråkratin när det gäller miljösanktionsavgifter. Ex. en polis kan skriva ut böter på plats utan att fatta ett beslut osv. Så borde även tillsynsmyndigheten få göra i vissa ärenden.		
	Från lösning: Att man utbildar domstolarna i syftet med miljöbalken. Det ska inte gå att göra något som är betecknat som straffbart i balken och sen hävdar domstolen att det är ringa och frikänna. ex eldning av farligt avfall- antingen har du gjort det eller inte. Har du gjort det så betyder det böter eller fängelse. Är det ringa betyder det låga böter, inte frikännande.	Att man utbildar domstolarna i syftet med miljöbalken. Det ska inte gå att göra något som är betecknat som straffbart i balken och sen hävdar domstolen att det är ringa och frikänna. ex eldning av farligt	https://www.bra.se/download/18.cba82f7130f475a2f1800010432/2006_ar_vi_bra_p_a_miljobrott.pdf	

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
		avfall- antingen har du gjort det eller inte. Har du gjort det så betyder det böter eller fängelse. Är det ringa betyder det låga böter, inte frikännande.		
Storlek på miljöstraffsavgifter	Storleken på avgifterna motsvarar inte överträdelsen. Storleken på flera MSA motsvarar inte ens kostnaden för den tid man som handläggare lägger ner.	Högra belopp, därefter någon sorts indexuppräknning liknande den som många kommuner använder i sin taxa.		
Åtalsanmälan försäljning av kemiska produkter	I projektet om farliga kemikalier i smycken (SMID) kontrollerade kommunerna återförsäljare i kommunen och KEMI leverantörer, mycket bra! MEN problemet var att vi måste åtalsanmäla en försäljare i kommunen om metallerna i deras smycken överskred gränsvärdena, vilket är en tung åtgärd att göra mot en detaljist som kanske till och med gjort vad vi tycker är rimligt för dem att göra, d.v.s. kontakta sina leverantörer och fått dokumentation från dem. Det riskerar att förstöra relationen med butikerna. Ansvar bör ligga tyngre på leverantörerna. Dessutom kan man räkna med att åklagaren kommer att lägga ner ärendet och då är det onödigt för alla inblandade. Om det ska vara straffsanktion på denna typ av regel bör det inte vara mer än MSA.	Se över straffsanktion, använd MSA istället för åtalsanmälan för t.ex. butiker som säljer felaktiga kemiska produkter.		
Artskyddsbrottslighet som inte syns	Brott i vår natur som handlar om insamling av fågelägg och fåglar för samlingar och handel är artskyddsbrott men också jaktbrott. Brotten är svåra att upptäcka och utreda, leder till mycket låga straff och dessutom åtalas för jaktbrott och inte artskyddsbrott - dvs MB är inte grunden. Artskyddsbrottslighet pågår troligen mest på nätet med handel med illegala levande och döda djur och växter. Här skiljer sig inte Sverige från resten av världen: artskyddsbrottslighet är stor vinst till låg risk och är av jämförbar omfattning med illegal handel med vapen,	Förändrad lagstiftning på EU-nivå som ger Tullen möjligheter att leta efter illegala djur och växter på inre gräns. Förändrad lagstiftning på nationell nivå som ger bättre förutsättningar för tillsyn. Bättre samverkan mellan myndigheterna regionalt. Mer resurser och högre prioritet i alla myndigheter (NV,	T ex i RU artskyddsbrottslighet. NV-00648-15, samt i prop om biologisk mångfald 2013/14:141	

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
	knark och människor. Men det ges ingen som helst prioritet eller resurstilldelning på någon ansvarig myndighet.	SJV, Tullen, Polisen, länsstyrelserna, kustbevakningen, åklagarmyndigheten). Bättre vägledning.		

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
Vilthägn - tillstånd och tillsyn	<p>Angående förbättringar av miljöbalken De synpunkter vi lämnar hänger ihop med 12 kap 11 § om tillstånd till att uppföra vilthägn. Vi har vid handläggning av vilthägnsårenden stött på några problem. Om dessa åtgärdades skulle framför allt tillsynen förenklas betydligt och det skulle bli enklare att få verksamhetsutövare att rätta sig efter lagstiftningen. Och beslut skulle bli mer lika och rättssäkra. Oklart om vilka hägn som är vilthägn och när tillstånd för vilthägn enligt MB krävs. Krävs det t ex tillstånd för djurparker som håller vilt i hägn och har förevisning av dem? Eller är djurpark en annan form av anläggning som inte kräver tillstånd enligt 12 kap 11 § MB. Vad krävs i så fall för marktillstånd (de upptar ju en viss allemansrättsligt tillgänglig areal i alla fall)? Eftersom en djurpark oftast tar betalt för att allmänheten ska få se djuren så kan vi ju inte heller kräva att marken fortfarande ska vara allemansrättsligt tillgänglig genom stättor eller genomgångar. Olaga vilthägn Det krävs tillstånd enligt 12 kap 11 § MB för att få uppföra ett vilthägn på allemansrättsligt tillgänglig mark. Om någon uppför ett vilthägn utan tillstånd har ju denna brutit mot miljöbalken. Men eftersom det inte finns något straff så väcker åklagaren inget åtal!! Vi har nyligen råkat ut för det. Dock finns det ju möjligheter att ta ut en sanktionsavgift. Men denna är väldigt låg, 500 kronor per hektar, och miniavgift är 1000 kronor, dvs att hägn-net måste vara minst två hektar. Maxavgiften är 50 000 kronor vilket motsvarar 100 hektar och det är sällan ett hägn är så stort. Med tanke på att kostnaden för vilthägnstängsel ligger på 200-250 kronor per meter och att det går åt minst 600 meter stängsel till ett två hektar stort hägn (totalkostnad åtminstone 120 000 kr) så är sanktionsavgiften en spott i havet och definitivt inte avskräckande. Att uppföra ett vilthägn kan ju innebära ett mer eller mindre stort intrång i allemansrätten. Det</p>	<p>Utöka och förtydliga lagtexten. Vägledning och NV:s tolkningar. Information.</p>		

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
	<p>borde vara straffbart/åtalbart att uppföra ett vilthägn utan tillstånd! När verksamheten upphör När verksamheten upphör ska hägnet nuförtiden monteras ner. Men för vilt-hägn byggda längre tillbaka i tiden finns inte det kravet i tillstånden och idag har vi ingen lagstiftning för att kunna besluta om ett borttagande. Gamla hägn utestänger ju allmänheten i samma utsträckning och när hägnet förfaller så vågar ju allmänheten inte använda eventuella stättor eller andra övergångar. När hägnet förfaller utgör det dessutom en skaderisk för viltet och för allmänheten. Vilt kan, förutom risken att trassla in sig i dåligt sträckta nät, hoppa in och sedan kanske inte hitta ut. Man kanske kan räkna gamla förfallande vilthägn som nerskräpning och då är det kommunen som ska driva ärendet. Det är väl dock tveksamt om kommunen har resurser för detta och många gånger vet de inte ens om att det finns vilthägn inom kom-munens gränser, trots att Länsstyrelsen alltid skickar kopior på beslut. Först så prövas ett vilthägn mot allmänhetens intressen men när det inte längre används för sitt ändamål utan står och förfaller så är lagstiftningen mer tandlös. Omvandling av vilthägn till hage Det finns flera vilthägnssägare som velat behålla hägnet efter det att verksamheten har upphört. De vill ha det för hundträning eller som beteshage till tamdjur. I inget av fallen behöver stängslet dock vara 2 meter högt för sin nya funktion. Flera har godtagit att då klippa ner stängslet till ca 110 cm, men inte alla. Så idag har vi ett antal kohagar med 2 meter högt stängsel som ju är lika avhållande som ett vilthägn. Och verksamhetsutövare som ibland stänger in vilt i dessa kohagar. Här borde lagstiftningen även göras om, eller ny lagstiftning införas, vad gäller stängsel för tamboskap med en högsta tillåtna höjd på dem. Idag vet vi ju att de mest effektiva rovdjursavvisande stängslen inte utgörs av ett två meter</p>			

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
	<p>högt nät utan av ett femtrådigt elstängsel som är ca 110 cm högt. Hela mitt inlägg fick tydligen inte plats och det var svårt att ändra i det efteråt också. Så här kommer slutet: Vi förelade vid vite en vilthägnägare att ta bort stängslet eftersom verk-samheten hade upphört och tillstånden gått ut respektive återkallats. Vi fick rätt i Mark- och miljödomstolen. Han tog inte bort stängslet, tvärt om stängslet reparerades och tidvis var vilt instängt i hägnet trots att tillstånd saknades. På en mindre sträcka hade näthöjden minskats till ca 1,7 meter och vissa stolpar har bytts. Utdömningen av vite begärdes, men hägnägaren överklagade. Han ansåg att han hade monterat ner hela hägnet och sedan satt upp det igen som en kohage. Tyvärr gick domstolen på hans linje och hägnet står kvar och fortfarande "råkar" vilt bli instängt i perioder. Annan lagstiftning som berörs Vilthägn berörs ju även av jaktlagen och jaktförordningen och även här finns en hel del förbättringar att genomföra.</p>			
MSA-beloppens storlek	Det är en stor skillnad om det är en lantbrukare eller privatperson som får en MSA på 5000 kronor jämfört med ett stort företag. Större företag borde få betala mer!	Ändra i MSA-förordningen		

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
För mycket som ska anmälas enligt 29 kap. MB	Åtalsanmälan 29 kap. Problem med att så mycket ska anmälas. De högre upp i lev kedjan anmäls och det läggs ned medan de längre ner får MSA som sedan döms ut! Alltså i praktiken ett strängare straff för nedströmsanvändarna!	Ändring i 29 kap MB		
Ökat behov av vägledning till kommuner	Länsstyrelsen uppfattar ett ökande vägledningsbehov ute bland kommunerna. Vägledningsbehovet berör inte bara materiella frågor (hur hanteras köldmedia i fryshuset?), utan även frågor avseende den operativa tillsynens fördelning mellan myndigheter, jävsproblematik behovsutredningar, organisationskultur där ”skarp” myndighetsutövning ges olika utrymme, miljöbrott mm. Det vore behövt med en uppdaterad nationell diskussion avseende tillsynsprincipiella frågor, där miljöproblemen sätts i fokus och hela tillsynsuppdraget diskuteras utifrån befintliga resurser. Länsstyrelsen efterlyser inte vägledning från Naturvårdsverket, utan snarare möjlighet att aktivt delta i nationellt samordnad process mot uppdaterade budskap inom TVL, varvid även fördelningen av tillsynsuppdraget mellan kommunala och regionala operativa tillsynsmyndigheter ingår. Länsstyrelsen efterlyser även en fördjupad nationell diskussion kring miljöbrott och samhällets möjlighet att lagföra dessa.	Länsstyrelsen efterlyser även en fördjupad nationell diskussion kring miljöbrott och samhällets möjlighet att lagföra dessa.		
sanktioner farliga ämnen i varor	bristen på möjlighet till sanktioner i direkt anslutning till att överträdelser upptäckts, när det gäller användning av farliga ämnen i varor	Inför möjlighet för tillsynsmyndigheten att ta ut sanktionsavgifter i direkt anslutning till att förbjudet ämne upptäckts i vara.	Fördjupad utvärdering 2015 - Giftfri miljö	
Brister i tillämpningen av miljöstraffrätten	Det bekräftas återkommande att de allmänna domstolarna (tingsrätterna och hovrätterna) saknar nödvändig kompetens för att döma i miljöstraffrättsliga mål. Senast var det ett avgörande från Hovrätten för Övre Norrland gällande Dragon Mining AB (2014-10-15, mål nr B 602-13) om företagsbot pga villkorsbrott.	Att mark- och miljödomstolarna/Mark- och miljööverdomstolen dömer i miljöstraffrättsliga mål. Alternativt om det går att ordna ett system där rätt kompetens i		Åklagarna, länsstyrelserna, kommunerna och centrala verk använder sig av specialisering i de här sammanhangen.

Titel	Vilket är problemet som du vill beskriva?	Vilka lösningar ser du på problemet?	Ange var det finns mer information	Finns det goda exempel inom andra områden?
	Hovrätten gör mkt märkliga uttalanden i domen som tyder på mkt bristfällig kunskap om hur miljörätten är tänkt att fungera.	dömandet anlitas vid de allmänna domstolarna (tingsrätterna och hovrätterna).		
Behov av specialsammansättning i miljöbrottsmål	Domare utbildade i miljö rätt behöver sitta med i miljöbrottsmålsrättegångar. Den satts som MMD har med en juristdomare, tekniskt råd och två särskilda ledamöter, det funkar inte i brottmål. Behövs en specialsammansättning för miljöbrottsmål? Varje domstol är fri att låna in den kompetens man behöver.	Ta in expertis i målen.		
Flera problem med sanktioner och miljöbrott	Miljöbrott. Tillsynsmyndigheterna slarvar. Vid en otillåten brygga kan de inte nöja sig med att åtalsanmäla, måste även förelägga om att bryggan tas bort. MSA. Rädsla pga dubbelbestraffning. Bör utvecklas. MSA har stor potential, men då behövs en lösning för dubbelbestraffningsfrågan. Många länder har expertvittnen som säger hur det förhåller sig på platsen. Svårt för motsvarande SNF att fylla den funktionen. Domstolarna har inneburit en civilprocessualisering. Fortsatt tekniska råd. Naturvetenskaplig Miljöbrott är inte endast en polissak utan man bör utöva tillsyn. Anmälningssplikten inte bra! Efterfrågar större samarbete mellan polis åklagare och TSM. Avfallregleringen har det blivit bättre? RÅ pröva först med MSA. Företagsbot.			
Sanktionsavgifter bör ses över	Små sanktionsavgifter som t.ex. den för att inte ha lämnat in anmälan om installation av köldmedieanläggning känns inte helt motiverat. Det kostar staten mer i administration än vad som kan tas in. När vi har svårt att hinna med vår tillsyn på anläggningar med stor miljöpåverkan kommer dessa småuppgifter i kläm och det riskerar bli godtyckligt vilka som blir granskade och kan få dessa avgifter.			